

Sygn. akt XIII Ca 75/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2017r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu – Wydział XIII Cywilny Rodzinny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Violetta Kossowska - Czinar

Sędziowie: SSO Lilla Sieradzka – Sowińska

SSR del. Kamila Myczkowska

Protokolant: Kamila Kubik

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2017 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa małoletniej L. C. reprezentowanej przez przedstawicielkę ustawową J. S.

przeciwko T. C.

o alimenty

na skutek apelacji wniesionych przez powódkę i pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej z dnia 20 grudnia 2016 roku, sygn. akt III RC 88/16;

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok w punktach I,II ,III i IV w ten sposób ,że alimenty zasądzone w punkcie I ustala na kwotę po 1500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych),nie naruszając pozostałych postanowień tego punktu, koszty procesu ustalone w punkcie III określa na kwotę 600 zł, a opłatę sądową zasądzoną w punkcie IV ustala na kwotę 660 zł;

II. w pozostałej części apelację pozwanego oddala;

III. oddala w całości apelację powódki;

IV. nie obciąża powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego

w postępowaniu odwoławczym.

/ L. S. / / V. C. / / K. M. /

Sygn. akt: XIII Ca 75/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 grudnia 2016r. Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej w pkt. I zasądził od pozwanego T. C. na rzecz małoletniej powódki L. C. alimenty w wysokości po 1800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) miesięcznie, poczynając od dnia 2 czerwca 2016 r., płatne z góry do dnia 10 – tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat do rąk matki małoletniej powódki L. C. ,w pkt. II dalej idące powództwo oddalił, w pkt. III zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 946 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego, w pkt. IV zasądził od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego w Środzie

Śląskiej kwotę 720 zł tytułem opłaty sądowej od pozwu od obowiązku ,której małoletnia powódka była zwolniona, w pozostałym zakresie opłatą obciążył Skarb Państwa ,wyrokowi w pkt I nadał rygor natychmiastowej wykonalności.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Małoletnia powódka L. C. urodziła się w dniu (...) i pochodzi z nieformalnego związku (...) z T. C.. Dziewczynka zamieszkuje wraz z matką i przebywa pod jej bezpośrednią opieką, uczęszcza do przedszkola. U małoletniej stwierdzono opóźniony rozwój psychoruchowy, bardzo słabe napięcie mięśniowe. Dziecko wymaga diagnostyki, terapii i prowadzenia rehabilitacji, była diagnozowana w Poradni Kardiologicznej w związku z ubytkiem międzyprzedsionkowym typu Fo, neurologa w związku z niskim napięciem mięśniowym, gastrologa w związku z spadkiem łaknienia, Poradni Genetycznej z powodu wady wrodzonej serca, Pracowni (...) Sensorycznej w związku z opóźnieniem w rozwoju mowy z zaleceniami terapia integracji sensorycznej, ćwiczenia w domu z elementami SI, obserwacja diagnostyczna w kierunku autyzmu. Małoletnia posiada szczepienia ochronne. U małoletniej prowadzona jest rehabilitacja – masaż leczniczy sensoryczny i terapia logopedyczna oraz ćwiczenia w domu. Małoletnia wraz z matką uczestniczy również w spotkaniach terapeutycznych. Koszty utrzymania małoletniej zostały określone przez matkę w pozwie na kwotę 5.700 zł na które składały się, przedszkole- 860 zł, transport – 569 zł, niania-1.200 zł, terapia sensoryczna, neurolog, ortopeda, leki około 1.248 zł, odzież i obuwie-352 zł, wyżywienie -600 zł, pampersy-104 zł, chemia, proszki-30 zł, zabawki – 250 zł, rozrywka -120 zł, pościel-38 zł oraz koszty wyjazdów-1.200 zł, wakacje-3.000 zł, udział w kosztach utrzymania domu- około 600 zł. W trakcie przesłuchania J. S. wskazała, że na koszty utrzymania małoletniej składają się: opłata za przedszkole- 860 zł (opłata za przedszkole, wyżywienie, książka do przedszkola- 55 zł, ubezpieczenie za cały rok – 60 zł),koszty dojazdu- przedszkole, rehabilitacja i inne, nie wskazując przy tym kwoty na dojazdy, basen – 33 zł – 1 raz w tygodniu, wyżywienie- 600 zł

(kaszka- 1 sztuka na dwa dni- cena opakowania około 10 zł, soczek do przedszkola (...) sztuka- 1,80 zł, szynka na dwa dni- 16 zł), odzież i obuwie – 400 zł, logopeda – 2 razy w tygodniu po 70 zł, masaż sensoryczny – dwa razy w tygodniu po 80 zł, raz na trzy miesiące – sesja -110 zł za wizytę, leki około 300 zł w tym witamina C – 63 zł za 3 miesiące, ortopeda raz na pół roku – wizyta 150 zł, rozrywka i zabawki- około 400 zł, koszty związane z przygotowaniem pokoju do ćwiczeń-około 2334,98 zł(piłki około 85 zł, wałek kolczasty i roler- około 200 zł, masażer- 30 zł, drabinka- 290 zł, maty i materace- 650 zł, lustra – 480 zł, hamak około 150 USD, platforma- 450 zł),dodatkowo do kosztów związanych z rehabilitacją małoletniej matka zaliczyła trampolinę-555 zł, kask-80 zł, strój piankowy-120 zł, domek do ogrodu-2499 zł oraz rowerek-129 zł, hulajnogę-99 zł, ochraniacze-40 zł, środki czystości około 150 zł (pampersy, 1 paczka- 29,99 zł, mokre chusteczki – 21 zł, szampon – 21 zł na dwa miesiące, płyn do kąpieli i oliwka- 16 zł). Małoletnia korzysta również wraz z matką z wyjazdów weekendowych, gdzie koszt miesięczny wynosi około 200 zł oraz wyjazdów wakacyjnych- koszt za dwa tygodnie 2.600 zł, jak również bierze udział w warsztatach terapeutycznych wyjazdowych- koszt związany z noclegami – 1.275 zł za pokój, środki czystości około 150 zł. Na miesięczny koszt utrzymania mieszkania w którym zamieszkuje małoletnia wraz z matką składają się kwoty z tytułu opłat : nieczystości-170 zł, energia-190 zł, abonament tv- 55 zł, internet – 71 zł, alarm – 70 zł, gaz- 3500 zł za rok, dzierżawa za gaz- 600 zł za rok, podatek od nieruchomości – 160 zł za rok, drewno do kominka- około 2.000 zł rocznie, woda – 70 zł, śmieci – 78 zł.

Matka małoletniej J. S. ma 40 lat, pracuje na stanowisku H. of (...) z wynagrodzeniem średniomiesięcznym około 18.100 zł brutto miesięcznie (netto około 11.600 zł). Powódka dojeżdża do pracy, odległość z miejsca pracy do przedszkola do którego uczęszcza małoletnia, to około 20 km. Koszt utrzymania powódki to kwota około 1.200 -1.300 zł miesięcznie. Powódka jest właścicielem nieruchomości w B., splaca kredyt w wysokości 2.519 zł miesięcznie oraz ubezpieczenia związane z kredytem 160 zł i 421 zł, jak i ubezpieczenie domu i ochronę domu ,do spłaty kredytu pozostało 590.000 zł .Jest także właścicielem nieruchomości we W. również obciążonej kredytem rata którego wynosi 2.100 zł miesięcznie. Nieruchomość ta wynajmowana za kwotę 2.000 zł miesięcznie. Dodatkowo J. S. splaca kredyt zaciągnięty w trakcie trwania związku z pozwanym, do spłaty kredytu pozostało 30000 zł. Matka małoletniej jest dodatkowo ubezpieczona- ubezpieczenie komfort życie i z tego tytułu opłaca składki miesięczne w wysokości 262,70 zł miesięcznie. Od rozstania z ojcem małoletniej, to jest od kwietnia 2015 r, matka małoletniej ponosiła sama ciężar utrzymania córki albowiem pozwany zaczął dokładać się do utrzymania małoletniej od czerwca 2016 r. początkowo

w kwocie 500 zł miesięcznie, zaś od września 2016 r. po 400 zł miesięcznie. Dochód uzyskany przez powódkę w roku 2015 r wynosił 261.686,13 zł. Przy opiece nad małoletnią pomaga ojciec powódki.

Pozwany T. C. ma 45 lat, z zawodu jest informatykiem, pracuje na stanowisku (...) Developer z wynagrodzeniem brutto 13.944,83 zł (netto około 8.935,72 zł) miesięcznie. Pozwany prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe, od czasu do czasu zamieszkując z partnerką. Partnerka pozwanego zatrudniona jest w firmie w której pracuje powódka i pozwany, nie dokłada się do utrzymania mieszkania. Koszt swojego utrzymania pozwany określił na kwotę około 1.700 zł miesięcznie. Pozwany leczy się na tarczycę i w związku z tym przyjmuje na stałe leki, których koszt miesięczny, to kwota 30 zł. Pozwany nie jest właścicielem nieruchomości, jest właścicielem ruchomości to jest motoru harley davidson o wartości około 25.000 zł oraz jest w posiadaniu samochodu m. austin z 1991 r. Koszty związane z utrzymaniem nieruchomości w której zamieszkuje, to kwota 2.000 zł miesięcznie, na którą składają się najem i opłaty dodatkowe około 100 zł, a nadto ponosi koszty związane z utrzymaniem samochodu (serwis 900 zł), koszty związane ze spłatą kredytu konsumenckiego w kwocie 565 zł miesięcznie (całość kredytu to kwota 7.000 zł), paliwo 400 zł (odległość z miejsca zamieszkania do pracy to około 10 km, zaś do miejsca zamieszkania córki 25 km), wydatki związane ze sportem – 200 zł, koszty związane z wyjazdami na maratony (udział plus noclegi). Pozwany po wyprowadzce od powódki musiał zakupić do mieszkania meble. Od 30.09.2016 r. pozwany jest studentem (...) i z tego tytułu opłaca czesne w kwocie 550 zł miesięcznie. Studia te są studiami dodatkowymi, nie wymaganymi przez pracodawcę. Pozwany na utrzymaniu oprócz małoletniej córki L., ma jeszcze dwie małoletnie z córki ze związku małżeńskiego w wieku 13 i 8 lat, zamieszkałe we Francji, na które płaci alimenty w wysokości po 200 euro miesięcznie, to jest około 1800 zł oraz pokrywa koszty związane z dojazdami córek do ojca to jest około 2.000 zł. Kontakty odbywają się raz- dwa razy w roku i w związku z tymi ponosi dodatkowo kwotę około 300 zł. Ostatnio córki pozwanego były w Polsce w 2015 r. Oprócz alimentów pozwany dodatkowo płaci na rzecz małoletnich córek kwotę około 25 euro miesięcznie.

Pozwany kontaktuje się z córką L. dwa razy w miesiącu w godzinach 11.30-14.00. Oprócz alimentów robi okazjonalne prezenty to jest na przykład na urodziny, święta. Pozwany wskazał, że jest w stanie zaoszczędzić kwotę 2.000 zł miesięcznie.

Wysokość czynszu za lokal składający się dwóch pokoi oraz aneksu kuchennego z pokojem i łazienką dla podobnych lokali jak lokal wynajmowany przez pozwanego wynosi 1200- 1.500 zł miesięcznie. Po zakończeniu związku pomiędzy matką małoletniej powódki a pozwanym doszło do wzajemnych rozliczeń majątkowych.

Sąd pominął dowody z paragonów k. 73-81 i 82 dół, 95-97 albowiem nie wynika z nich na jaką osobę zostały one wystawione, a więc nie wiadomo czy dotyczą one kosztów związanych z utrzymaniem małoletniej.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy, w oparciu o przepisy art. 133 § 1 k.r.o., 135 § 1 i 2 k.r.o i art. 128 k.r.o. uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

W ocenie Sądu nie ma wątpliwości, że po stronie pozwanego istnieje obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej L. C., która z uwagi na wiek nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie.

Sąd Rejonowy uznał, że przedstawione przez matkę małoletniej powódki koszty są zbyt wygórowane i nie mają w większości pokrycia w przedłożonych do pozwu dokumentach, jak również stoją w sprzeczności z doświadczeniem życiowym. Rodzice bowiem w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania według wieku, zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku - w ramach wydatków koniecznych, zwyczajowo przyjętych w danych okolicznościach sprawy. Zdaniem Sądu Rejonowego, na podstawie dokumentów oraz posiłkując się doświadczeniem życiowym, koszt utrzymania małoletniej, biorąc pod uwagę jej stan zdrowia, potrzebę rehabilitacji i diagnostyki mieści się w kwocie 4.500 zł miesięcznie. I tak na usprawiedliwione koszty utrzymania małoletniej składają się: wyżywienie – które obecnie kształtuje się w granicach około 400 zł, przedszkole- 800 zł, basen – 65 zł, odzież i obuwie- 350 zł, zajęcia logopedyczne- 510 zł, rozrywka i zabawki- 250 zł, apteka- leki – 200 zł, masaże- 530 zł, diagnostyka sensoryczna-27 zł, porady psychologa – 20

zł, chemia i środki czystości -100 zł, fryzjer 37 zł, wyjazdy na wczasy, weekendy, turnusy terapeutyczne – 300 zł, dojazdy – 400 zł, opłaty za media – 580,50 zł. Sąd nie uznał za udowodnione takie wydatki jak: kwota 600 zł za wyżywienie, albowiem małe dziecko spożywa posiłki w przedszkolu, środki higieniczne i chemia-150 zł, kwota 569 zł za dojazdy albowiem z przedłożonych przez matkę małej powódki dokumentów nie wynika, aby wydatki w takiej wysokości były ponoszone. Sąd nie zaliczył również do usprawiedliwionych kosztów utrzymania małej kwot za przedszkole, w wysokości- 860 zł albowiem z dołączonych dokumentów i przesłuchania matki małej wynika , że kształtuje się średnio w wysokości- 800 zł, biorąc również pod uwagę nieobecności małej w przedszkolu, odzież i obuwiu w wysokości -400 zł oraz za rozrywkę i zabawki w wysokości -400 zł, przyjmując zgodnie z doświadczeniem życiowym, że koszty te kształtują się za odzież i obuwiu- 350 zł miesięcznie, zaś za rozrywkę i zabawki - 250 zł , tym bardziej, że co do kosztów związanych z odzieżą i obuwiem małe dziecko w chwili obecnej jest w fazie silnego wzrostu, a zatem nie jest zasadnym zakup odzieży i obuwiu w tak dużych ilościach i za tak wysokie kwoty . Sąd nie zaliczył również do usprawiedliwionych kosztów utrzymania małej kwot za leki w wysokości w wysokości -300 zł miesięcznie gdyż kwota ta nie została wykazana, przyjmując koszt w wysokości- 200 zł miesięcznie, opłaty za ćwiczenia logopedyczne w wysokości 560 zł, przyjmując kwotę- 510 zł, biorąc pod uwagę przedłożone rachunki , udział ilościowy małej w zajęciach, opłaty za masaże – 640 zł albowiem z przedłożonych rachunków wynika, że średniomiesięczny udział małej daje kwotę- 530 zł, diagnostyki sensorycznej w wysokości -37 zł przyjmując kwotę-27 zł na podstawie przedstawionych rachunków. Jako nieudowodnione sąd uznał koszty związane z wizytami u ortopedy w wysokości -25 zł albowiem na tę okoliczność nie zostały przedłożone żadne faktury, ani rachunki. Sąd nie zaliczył do usprawiedliwionych kosztów opłaty związanej z remontem pokoju ćwiczeń dla małej, albowiem koszt ten jest kosztem jednorazowym, jak również kosztów związanych z zakupem domku do ogrodu, trampoliny, kasku, rowerka, stroju piankowego do kąpielni jako kosztów koniecznych.

W ocenie Sądu, aktualny stan majątkowy i możliwości zarobkowe pozwanego pozwalają na pokrycie wynikających z powyższego świadczeń alimentacyjnych na małej powódki w wysokości 1.800 zł. Obecnie pozwany jest zatrudniony w firmie (...) sp. z o.o. z siedzibą w B.. Jego średnie miesięczne wynagrodzenie za trzy miesiące (wrzesień-listopad 2016 r) wynosiło 8.935, 72 zł netto, zaś w okresie lipiec- wrzesień, styczeń- luty 2016 r. – około 9.200 zł, czerwiec- maj 2016 r. –około 9.400 zł, marzec-kwiecień 2016 r- około 1.1000 zł, a średnie, miesięczne wynagrodzenie w roku 2016 wynosiło 9.529 zł. Pozwany w trakcie przesłuchania ocenił koszt własnego utrzymania na kwotę około 1.700 zł w tym koszty odzieży i obuwiu na kwotę 500 zł. Wskazał również, że jest w stanie zaoszczędzić miesięcznie kwotę około 2.000 zł miesięcznie. Dodał, że ponosi koszty dojazdu do pracy oraz do małej nie wskazując przy tym kwoty za dojazdy, koszty związane z opłatami za mieszkanie – 2.100 zł, a nadto wskazał, że spłaca raty kredytu konsumpcyjnego w wysokości 565 zł miesięcznie, opłaty związane z uprawianiem sportu – 200 zł miesięcznie, czesne za szkołę – 550 zł. Podał również, że płaci alimenty na dwie córki z poprzedniego związku w kwocie po 400 euro miesięcznie, plus dodatkowo kwotę 25 euro na dwie córki, jak i ponosi koszty związane z kontaktami z córkami, których koszt określił na kwotę 2.000zł za dojazdy plus koszty utrzymania na miejscu 300 zł na obie. Sąd biorąc pod uwagę przedłożone przez pozwanego dokumenty, jak również przesłuchanie oraz zasady doświadczenia życiowego uznał za usprawiedliwione koszty dojazdów przez pozwanego na kwotę 300 zł ,alimenty na małe dzieci córki po 200 euro na każdą plus dodatkowo 25 euro, to jest łącznie około 1.850 zł, opłaty za mieszkanie -2.100 zł. Sąd ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego miał na uwadze, że pozwany jest zobowiązany do spłaty kredytów, których rata miesięczna wynosi około 565 złotych, jednakże w ocenie Sądu nie może to mieć aż tak znaczącego wpływu na sytuację uprawnionej do alimentacji powódki, aby ograniczać prawo małej do zaspokojenia swoich podstawowych potrzeb. Powszechnie przyjmuje się w doktrynie i orzecznictwie, że fakt, iż zobowiązany do alimentacji ma zobowiązania wobec osób trzecich nie może stanowić uzasadnienia dla ograniczenia środków przysługujących małemu dziecku. Zaciągnięcie kredytów w takiej wysokości, jak uczynił to pozwany, co więcej na przedmioty, które nie należą do kręgu wydatków koniecznych dla jego utrzymania, świadczy o zdolności kredytowej pozwanego do zaciągania zobowiązań. Z drugiej strony pozwany zaciągając zobowiązanie musiał być świadomym obowiązku, jaki spoczywa na nim względem własnego dziecka, które nie może pozostać bez środków do życia. Sąd wziął pod uwagę fakt, że pozwany dotychczas ten obowiązek alimentacyjny wobec dziecka spełniał jedynie sporadycznie i w niewielkiej wysokości, nie odzwierciedlającej rzeczywistych potrzeb dziecka. Sąd Rejonowy wskazał, że również wydatku w kwocie 200 zł z tytułu uprawiania sportu nie można było uznać jako koniecznego, tym bardziej, że jak wynika z informacji

pracodawcy, pozwanemu z wynagrodzenia jest już potrącana kwota z tytułu karty M. w wysokości 60 zł miesięcznie. Nadto wskazał Sąd, że co prawda pozwany ponosi stały wydatek w postaci opłaty czesnego na uczelni, jednak nie jest to wydatek konieczny- nie jest wymagane dodatkowe, uzupełniające wykształcenie dla pracodawcy, aby pozwany mógł dalej pracować. Odnosząc się natomiast do wydatków związanych z kosztami dojazdów na kontakty z małoletnimi z poprzedniego związku, to Sąd Rejonowy zauważył, że nie jest to wydatek coroczny- brak kontaktu w 2016 r., a do kontaktu w 2015 r. doszło w jedynie sierpniu 2015 r., więc nie może być zaliczony jako wydatek stały, zaliczany do kosztów comiesięcznych.

Mając powyższe na uwadze, po odliczeniu stałych, usprawiedliwionych kosztów obciążających pozwanego, zdaniem Sądu Rejonowego, do dyspozycji pozostaje mu jeszcze kwota około 3.000 zł miesięcznie. Sąd nie stracił z pola widzenia, że sytuacja zarobkowa pozwanego jest obecnie gorsza, niż powódki. Zauważył nadto, że to matka w przeważającej mierze troszczy się o wychowanie i utrzymanie małoletniej, osobistymi staraniami również wypełnia swój ustawowy obowiązek alimentacyjny.

Rozkładając ciężar obowiązku alimentacyjnego między obojga rodziców Sąd wziął pod uwagę uzasadnione koszty utrzymania małoletniej oraz możliwości majątkowe i zarobkowe rodziców. Sąd uznał, że pozwany winien zostać obciążony obowiązkiem alimentacyjnym w mniejszym zakresie, zaś w pozostałej części koszty utrzymania małoletniej winny obciążać matkę małoletniej, która ma ku temu większe możliwości zarobkowe. Powództwo w pkt I. sentencji Sąd Rejonowy uwzględnił zgodnie z żądaniem od dnia wniesienia pozwu, tj. od dnia 2 czerwca 2016r., uznając je za usprawiedliwione w tej dacie. W pozostałym zakresie powództwo zostało oddalone jako zbyt wygórowane i przekraczające możliwości zarobkowe pozwanego (pkt. II wyroku). Orzeczenie zawarte w pkt III sentencji wyroku zostało oparte na art. 100 k.p.c. stanowiącym, iż w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu, a jego wysokość w oparciu o § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2015 poz.615.) Powódka wygrała proces w przeważającej części, albowiem w 60%, a koszty jakie poniosła w związku z postępowaniem to kwota kosztów zastępstwa procesowego, a zatem pozwany był zobowiązany do zwrotu powódce kwoty stanowiącej 946 zł i taką kwotę zasądzono od pozwanego na rzecz powódki tytułem kosztów procesu. W pkt IV sentencji wyroku opierając się na przepisie art. 98 § 1 k.p.c., w zw. z art. 83 i w zw. z art. 113.1. i art. 13. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j.t. Dz. U. 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm.), Sąd zasądził od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 720 zł tytułem opłaty od pozwu, w części przegranej przez pozwanego, od obowiązku, której powód był zwolniony. Rygor natychmiastowej wykonalności w pkt V sentencji wyroku został nadany wyrokowi w pkt I. na podstawie art. 333 § 1 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wywiodła powódka zaskarżając go w punkcie

II - w części oddalającej powództwo ponad kwotę 2. 000 zł. tj. w zakresie kwoty po 200 zł. miesięcznie tytułem alimentów należnych od pozwanego na rzecz małoletniej córki L. C.. Wyrokowi na podstawie art. 368 §1 pkt 2 k.p.c. zarzuciła sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci dokumentacji odzwierciedlającej zakres usprawiedliwionych potrzeb małoletniej powódki, zeznań świadków oraz stron polegającą na przyjęciu, iż usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki rozpatrywane w kontekście majątkowych i zarobkowych możliwości pozwanego uzasadniają zasądzenie od pozwanego na rzecz córki miesięcznych alimentów na poziomie po 1.800 zł, podczas gdy całokształt okoliczności składających się na zakres usprawiedliwionych kosztów utrzymania dziecka, głównie w zakresie diagnozowania, leczenia, procesów rehabilitacyjnych i terapeutycznych, jak również możliwe do uzyskania przez pozwanego wynagrodzenie dla osób z jego wykształceniem, znajomością języków obcych i umiejętnościami z uwzględnieniem kwot rzeczywiście wydatkowanych przez niego na utrzymanie starszych dzieci oraz własne, a także rzeczywisty dochód matki małoletniej

powódki uzyskiwany w ramach wynagrodzenia za pracę uzasadniają zasądzenie od pozwanego alimentów na rzecz córki na wyższym poziomie tj. w kwocie co

najmniej po 2. 000 zł miesięcznie.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że od grudnia 2016 r. małoletnia uczęszcza na dłuższą niż poprzednio sesję dotychczasowych masaży, która trwa godzinę (nie 45 minut, jak dotychczas), a to podnosi również jej koszty z 80 zł do 100 zł jednorazowo. Wskazała, że w okresie gdy miało miejsce wyrokowanie przed Sądem I instancji, małoletnia przez tydzień przebywała wraz z matką w O. w celach leczniczych, a ponadto w jej zabiegach leczniczych miała miejsce przerwa świąteczna, w związku z czym przedstawione przez stronę powodową rachunki za masaże i logopedę obejmowały tylko 4 wizyty - jednakże taka ilość masaży i logopedy nie jest standardem w codziennym funkcjonowaniu małoletniej, która ma zasadniczo więcej zabiegów, co pociąga za sobą ich wyższy koszt. Skarżąca podała, że obecnie u dziewczynki, podczas 5-dniowego turnusu rehabilitacyjnego w specjalistycznej placówce zdiagnozowano opóźniony i nieharmonijny rozwój. Dysharmonię stwierdzono głównie w sferze mowy czynnej oraz kompetencji społecznych. Ogólny obraz funkcjonowania dziecka koreluje z objawami zaburzeń ze spektrum autyzmu. Z tego względu, jak wskazała, zalecany dla dziewczynki jest udział w dłuższych spotkaniach terapeutycznych, tak aby można było w sposób wyczerpujący i miarodajny obserwować jej postępy w rozwoju oraz ewentualne nieprawidłowości. Oznacza to zdaniem skarżącej m.in. potrzebę przynajmniej jednostronnego w skali roku wyjazdu dziewczynki na tygodniowy turnus terapeutyczny do O., a koszt takiego wyjazdu dla dziecka z matką wraz z udziałem w zajęciach, zakwaterowaniem i wyżywieniem wynosi 2200- 2400 zł, co dwukrotnie przekracza kwoty znajdujące się w aktach sprawy dokumenty. W odczuciu skarżącej niesłusznie Sąd I instancji pominął w swoich rozważaniach także udokumentowany koszt poniesiony przez matkę i ukierunkowany na polepszenie stanu zdrowia córki. Sąd Rejonowy nie trafnie pominął kwotę 1000 zł /terapia/, za usprawiedliwiony uznając tylko wydatek za nocleg. Dodatkowo podniosła, iż małoletnia L. jest pod stałą opieką wspomnianej Poradni w O., gdzie - poza kilkudniowym odbywającym się raz w roku turnusem - będzie miała 2 godzinną sesję jeden raz w miesiącu, której koszt wyniesie 180 zł miesięcznie. Skarżąca zakwestionowała stanowisko Sądu I instancji, który nie uwzględnił w całościowym koszcie utrzymania dziecka wydatków ponoszonych przez matkę na paliwo użytkowane do odbierania małoletniej z przedszkola przez jej dziadka, który wielokrotnie w ciągu miesiąca odbiera L. z przedszkola i przyjeżdża w tym celu z W.. Krzywdząco także, zdaniem skarżącej, potraktował Sąd I instancji przedłożone przez nią dowody na zakup drogich sprzętów i przedmiotów potrzebnych do pracy przy wzmacnianiu integracji sensorycznej dziecka./ huśtawki, trampolina itp./. W ocenie matki dziecka, zakup tych sprzętów oznacza, iż własną pracę z dzieckiem można wykonywać na co dzień, w warunkach domowych, w wolnym czasie oraz w czasie weekendu, nawet w krótkich chwilach, co dodatkowo pozwala na uniknięcie dalszych (przynajmniej niektórych) sesji i ćwiczeń poza domem. Ponadto, w ocenie skarżącej koszt utrzymania mieszkania podany przez pozwanego został celowo przez niego zawyżony. Wskazała, że skoro pozwany T. C. pozostaje w nieformalnym związku partnerskim z S. B. (będącą jednocześnie właścicielką „wynajmowanego „ przez pozwanego mieszkania), z którą pozwany nie tylko mieszka, ale wyjeżdża na wspólne wyjazdy sportowe, ferie, weekendy, wakacje, to jednak nie ponosi on w formalny sposób wydatku określanego jako „czynsz najmu mieszkania”. Ponadto - skoro Sąd ustalił, że średni czynsz najmu mieszkania w podobnym standardzie i lokalizacji wynosi od 1.200 do 1.500 zł. - to nie sposób uznać za uzasadniony wydatek pozwanego na ten cel na poziomie 2.100 zł. Miejsowość J., w której mieszka pozwany z aktualną partnerką, to wieś nieopodal W., w której koszt wynajęcia kawalerki czy nawet mieszkanie jest dużo niższy niż we W. czy nawet S..

Pozwany w sposób należyty nie udowodnił również w ocenie strony powodowej wysokości

wydatków rzeczywiście ponoszonych na utrzymanie dwóch pozostałych córek, które wraz z

mamą mieszkają we Francji.

Wskazując na powyższe wniosła o:

-zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej

L. C. kwoty alimentów w wysokości po 2 000, 00 / dwa tysiące/ złotych

miesięcznie płatnych do rąk matki dziecka do dnia 10 -go każdego miesiąc a z góry,

Apelację od wyroku Sądu I instancji wywiódł także pozwany zaskarżając go w całości; wyjaśniając już w tym miejscu, iż w zakresie punktu I wyroku pozwany uznał powództwo do kwoty 600 zł, co oznacza, że w tym zakresie wartość przedmiotu zaskarżenia jest liczona od kwoty 1.200 zł. Sądowi Rejonowemu zarzucił :

1. wydanie wyroku ponad żądanie pozwu, tj. orzeczenie odsetek za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat alimentacyjnych w sytuacji, gdy powódka domagała się zasądzenia odsetek za zwłokę;
2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów, a tym samym błędnego ustalenia stanu faktycznego, składającego się na, z jednej strony błędne ustalenie usprawiedliwionych potrzeby uprawnionej, a z drugiej błędne ustalenie możliwości majątkowych i zarobkowych zobowiązanego.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że Sąd I instancji błędnie ustalił potrzeby małoletniej L. i zakwestionował wszystkie wydatki jako co najmniej zawyżone, a w większości nieusprawiedliwione. Zdaniem skarżącego, wbrew uczciwym wyliczeniom, matka małoletniej z wielokrotnością wydatki, jak również podniosła istnienie nieistniejących potrzeb małoletniej. Odnosząc się to ważnej kwestii zdrowia małoletniej L. stwierdził, że nie ma w aktach sprawy żadnego dokumentu, który wiarygodnie stwierdzałby jakąkolwiek dysfunkcję w zdrowiu dziecka, a wszelkie konsultacje, zabiegi, jakim matka poddaje dziecko mają jedynie uzasadnić wysokość alimentów, a nie są podyktowane faktycznym stanem zdrowia L.. Ponadto wskazał, że matka powódki ma wykupione ubezpieczenie zdrowotne oraz najlepszy pakiet w M., dzięki któremu ona oraz małoletnia powódka mają nieograniczony dostęp do lekarzy każdej specjalności oraz wszelkich usług związanych z ochroną zdrowia.

Pozwany podał nadto , , że otrzymuje przez większość roku wynagrodzenie w wysokości 7.862,96 zł, a pracodawca (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. jest jedynym jego pracodawcą . Pozwany wskazał, że na swoim utrzymaniu ma również dwójkę dzieci z pierwszego małżeństwa i poza kwotą około 500 euro miesięcznie (około 2.250 zł) na rzecz tych dzieci, musi mieć środki na realizowanie kontaktów z tymi dziećmi. W związku z tymi kontaktami do Francji, miejsca zamieszkania dzieci z pierwszego małżeństwa, wyjeżdża kilka razy w roku ,a koszt takiego wyjazdu to co najmniej 2.000 zł. Podniósł skarżący dodatkowo ,że w związku z tym, że zamieszkuje w innej gminie, niż ma siedzibę jego zakład pracy oraz iż miejscem zamieszkania małoletniej powódki jest B., musi ponosić koszty związane z posiadaniem samochodu, który z racji, iż nie jest to samochód nowy, wymaga dużych kosztów serwisowych. Nadto wskazał, że nie posiada na własność mieszkania, jest zmuszony samodzielnie wynajmować mieszkanie za kwotę 1.700 zł miesięcznie, a nadto ponosić wszelkie opłaty związane z mediami oraz opłatami za zarządzanie nieruchomością. Mieszkanie wymagało także zakupu niezbędnych do codziennego funkcjonowania mebli, które pozwany nabywa na bieżąco. Pozwany podniósł ,że ma również wydatki związane z własną osobą, czyli z wyżywieniem, ubraniem, kosmetykami, środkami czystości, czasem wolnym etc. Musi również gromadzić oszczędności na okres, w którym przejdzie na emeryturę lub z innych powodów będzie pozbawiony możliwości zarobkowania. Zarzucił Sądowi I instancji ,iż nie uznał kosztów związanych ze studiami, w sytuacji gdy branża informatyczna rozwija się tak dynamicznie, iż jest potrzeba dla każdego informatyka pracującego w zawodzie, nieustanne podnoszenie swoich kwalifikacji. Niezrozumiałe jest również dla skarżącego, iż Sąd I instancji nie uznał jego wydatków kredytowych, związanych z koniecznością zakupu sprzętów domowych po wyprowadzeniu się od powódki.

W ocenie pozwanego, usprawiedliwione potrzeby małoletniej L. w skali miesiąca zamykają się w kwocie około 1.000 – 1.100 zł. i wszystkie są zaspakajane.

Mając na uwadze powyższe wniósł o:

1. zmianę wyroku poprzez oddalenie pozwu ponad kwotę 600 zł, tytułem alimentów na rzecz małoletniej powódki od pozwanego, płatnych do 10-go dnia miesiąca wraz z ewentualnymi odsetkami na wypadek zwłoki w płatności;

2. zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu; ewentualnie wzajemnego ich zniesienia.

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji powódki.

Na podstawie ustaleń Sądu Rejonowego i dodatkowo poczynionych w postępowaniu odwoławczym, **Sąd Okręgowy zważył, co następuje:**

Apelację powódki należało oddalić w całości. Apelacja pozwanego zasługiwała na uwzględnienie w części.

Sąd Rejonowy przeprowadził wprawdzie prawidłowo postępowanie dowodowe i dokonał w zasadzie prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Odwoławczy przyjmuje za własne, nie ustrzegł się jednak - co skutecznie i trafnie podniósł apelujący pozwany - kilku błędów w ustaleniach faktycznych w zakresie tak jego możliwości zarobkowych jak i wysokości usprawiedliwionych potrzeb małoletniej L. C.. Ma zatem rację pozwany wskazując, że wysokość ustalonych przez Sąd Rejonowy alimentów jest nieadekwatna do jego możliwości zarobkowych oraz do rzeczywistych potrzeb utrzymania dziecka.

Jak wynika z ustaleń Sądu Rejonowego oboje rodzice małoletniej L. pracują i uzyskują wysokie dochody, aczkolwiek wynagrodzenie pozwanego rzędu 9.500 zł netto miesięcznie jest o 2.000 zł niższe od wynagrodzenia jakie uzyskuje matka powódki. Dodatkowo, w przeciwieństwie do matki małoletniej L., pozwany jest ojcem dwóch córek z poprzedniego związku mieszkających z matką we Francji, wobec których ciąży na pozwanym obowiązek alimentacyjny, jak wskazał, w kwotach po 200 euro miesięcznie, nie licząc kosztów związanych z realizacją kontaktów z dziećmi. Fakt posiadania przez pozwanego dzieci z małżeństwa nie był przez strony kwestionowany i Sąd I instancji, w oparciu o zeznania pozwanego, wbrew zarzutowi powódki, nie miał podstaw, by kwestionować obciążenia finansowe pozwanego na ich rzecz. Okoliczności niniejsze świadczą, zdaniem Sądu Okręgowego, iż możliwości zarobkowe pozwanego są mniejsze, w porównaniu z możliwościami matki powódki. Mimo to, wysokość dochodów jakimi dysponuje pozwany, przy uwzględnieniu ponoszonych wydatków, nie uzasadnia zasądzenia alimentów w żądanej przez powódkę kwocie 2.000 zł, jak też obniżenia alimentów do uznanej przez pozwanego. kwoty 600 zł miesięcznie.

Zarzuty apelacji, w której pozwany koncentruje się na wykazaniu tego, że w istocie nie stać go na płacenie alimentów ponad kwotę 600 zł pomimo, że osiąga dochody rzędu 9.500 zł, są, zdaniem Sądu Okręgowego, chybione. Jak ustalił Sąd Rejonowy pozwany ponosi koszty utrzymania mieszkania wspólnie z partnerką, utrzymuje i wspiera małoletnią powódkę okazjonalnie i sam wskazał, że jest w stanie zaoszczędzić kwotę 2.000 zł miesięcznie. Wbrew podnoszonym zarzutom, Sąd Rejonowy słusznie nie uwzględnił wydatków pozwanego związanych z podnoszeniem kwalifikacji uznając, że nie są to wydatki konieczne, wymagane przez pracodawcę. Podobnie jak w przypadku powódki, także zobowiązania kredytowe pozwanego, co szczegółowo uzasadnił Sąd Rejonowy, nie mogą wpływać na zakres jego obowiązku alimentacyjnego.

Według Sądu Okręgowego, nie sposób zgodzić się ze skarżącym pozwanym, że koszt utrzymania małoletniej L. wynosi 1.000-1.100 zł miesięcznie jak też z tym, że powódka nie wykazała w dostatecznym stopniu większości usprawiedliwionych potrzeb córki.

Chybiony jest ponadto zarzut pozwanego dotyczący tego, że wbrew żądaniu powódki alimenty zostały zasądzone z ustawowymi odsetkami na wypadek „opóźnienia”, a nie „zwłoki” w płatności którejkolwiek z rat. W przypadku obowiązku alimentacyjnego ma bowiem zastosowanie art.481 §.1 k.c zgodnie z którym, jeżeli dłużnik spóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd Rejonowy zasądzając alimenty zgodnie z treścią cytowanego przepisu, wbrew zarzutowi pozwanego, nie orzekł zatem ponad żądanie pozwu.

Sąd Rejonowy zgromadził obszerny materiał dowodowy i na jego podstawie ustalił średni miesięczny koszt utrzymania małoletniej L. C. na kwotę 4.500 zł miesięcznie, która to kwota, zdaniem Sądu Okręgowego, jest nieco zawyżona. Powódka przedłożyła do akt szereg dokumentów które, wbrew twierdzeniom pozwanego, potwierdziły

potrzebę rehabilitacji i diagnostyki dziecka. Matka małoletniej wykazała w dostatecznym stopniu, że córka wymaga zwiększonych nakładów finansowych, które przekraczając przeciętne koszty utrzymania dziecka w wieku L.. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, uwzględniając wiek i potrzeby 3 letniej córki stron, Sąd Rejonowy słusznie uznał także za wygórowany miesięczny koszt utrzymania małoletniej, określony przez jej matkę na kwotę 5.700 zł.

Zdaniem Sądu Okręgowego, wbrew zarzutom zarówno powódki jak i pozwanego, nie sposób jest w sposób precyzyjny określić miesięcznych kosztów utrzymania małoletniej z uwagi na fakt, iż niektóre z wydatków są wydatkami zmiennymi, inne z kolei to wydatki jednorazowe i dlatego przy ich ustalaniu należy kierować się z jednej strony możliwościami zarobkowymi rodziców uprawnionej do alimentów, z drugiej zaś strony należy wziąć pod uwagę dotychczasowy standard życia rodziny, nie gubiąc z pola widzenia zasad doświadczenia życiowego. Zauważyć przy tym należy za Sądem Rejonowym, że przedłożona przez matkę małoletniej duża ilość paragonów, nie obrazuje rzeczywiście ponoszonych przez nią wydatków na dziecko, gdyż na ich podstawie nie sposób jest rozgraniczyć, które z kupowanych produktów dotyczą wyłącznie potrzeb dziecka.

Mimo, iż Sąd Okręgowy zgadza się ze skarżącym pozwanym, że niektóre z kosztów utrzymania małoletniej L. zostały zawyżone, to nie sposób zakwestionować przede wszystkim wysokości opłaty za prywatne przedszkole dziewczynki, kosztów związanych z jej udziałem w opłatach za dom czy też wydatków ponoszonych na diagnostykę i rehabilitację, choć te ostatnie są wydatkami zmiennymi i tak np. obecnie matka małoletniej podała, że nie ponosi kosztów basenu. Wątpliwości budzą natomiast, zdaniem Sądu Okręgowego, uwzględnione przez Sąd Rejonowy wydatki na leki w wysokości 200 zł w sytuacji, gdy małoletnia nie wymaga zażywania stałych leków. Za zawyżone Sąd Okręgowy uznał także ustalone przez Sąd Rejonowy miesięczne wydatki na zakup odzieży, obuwia- 350 zł, chemii i środki czystości-100 zł czy na rozrywkę i zabawki- 250 zł. Nieuzasadniony jest nadto, wskazany przez powódkę w pozwie, a wynoszący 1.200 zł miesięcznie wydatek na opiekunkę, w sytuacji gdy powódka sama przyznała, że korzysta z pomocy swoich rodziców. Zauważyć należy także za Sądem Rejonowym, że niektóre z wydatków typu huśtawka, trampolina, domek do ogrodu, kask, rowerek czy strój piankowy do kąpielii, nie można zaliczyć do wydatków koniecznych, a inne jak np. remont pokoju do ćwiczeń są wydatkami jednorazowymi.

Reasumując uznać należy, że z uwagi na obecną sytuację zdrowotną małoletniej L. koszt jej utrzymania w odniesieniu do rówieśników jest wysoki i wynosi w granicach 3.000- 3.500 zł miesięcznie, a nie jak wskazał Sąd Rejonowy 4.500 zł. Na kwotę tę składają się: żywienia-400 zł, przedszkole -800 zł, odzież, obuwie-150 zł, rozrywka, zabawki-150 zł, leki- 50 zł, środki czystości, chemia-50 zł, rehabilitacja, diagnostyka oraz dojazdy- 500 -1000 zł, wczasy, turnusy rehabilitacyjne -300 zł, udział w opłatach za dom- ok.600 zł.

Na ponoszenie tak znacznych wydatków na rzecz małoletniej pozwala bardzo dobra sytuacja materialna jej matki, zwłaszcza wysokość osiąganych przez nią dochodów, aczkolwiek nie bez znaczenia pozostają także możliwości zarobkowe pozwanego. Mimo dość znacznych dochodów jakie osiąga pozwany jest rzeczą oczywistą, że poza obowiązkiem alimentacyjnym wobec trójki dzieci, jako dorosły, pracujący mężczyzna winien dysponować środkami pozwalającymi nie tylko na własne codzienne utrzymanie typu żywienia, odzież, środki czystości czy dojazdy do pracy ale też środkami pozwalającymi na pokrycie kosztów związanych z rozrywką czy wypoczynkiem. Nie mniej jednak, w pierwszej kolejności pozwany winien spełniać ciężący na nim obowiązek alimentacyjny wobec małoletniej L..

Podnieść należy, że Sąd Rejonowy wydając rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie, wbrew zarzutom powódki, uwzględnił wydatki ponoszone przez pozwanego na cele mieszkaniowe wspólnie z partnerką oraz fakt osobistego udziału powódki w codziennej opiece nad córką.

W świetle tych okoliczności, a zwłaszcza ustaleń Sądu Rejonowego uzupełnionych w postępowaniu odwoławczym, należało zgodzić się z pozwanym, że jego możliwości zarobkowe nie pozwalają na płacenie alimentów w wysokości ustalonej przez Sąd I instancji. Alimenty w kwocie po 1.800 zł miesięcznie są więc, zdaniem Sądu Okręgowego, wygórowane w odniesieniu do obu mierników wskazanych w art. 135 § 1 krio, a to zarówno możliwości zarobkowych pozwanego jak i usprawiedliwionych potrzeb uprawnionej do alimentacji. Oczywistym jest natomiast, iż kwota 600

zł alimentów tylko w nieznaczącej części zaspokoilały potrzeby dziecka i stanowiłyby rażąca dysproporcję w stosunku do kosztów utrzymania pozwanego.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I, II i III w ten sposób, że obniżył alimenty do kwoty po 1.500 zł miesięcznie, co znalazło odzwierciedlenie w pkt. I sentencji wyroku. Powyższe spowodowało również korektę orzeczenia w zakresie kosztów procesu. Powodowie wygrali proces w 50 %. Mając zatem na uwadze przepis art. 100 k.p.c i § 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. (Dz. U. z dnia 3 października 2002 r.) zasądził od pozwanego na rzecz powodów kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

Jednocześnie, z uwagi na powyższą zmianę, Sąd obniżył opłatę sądową zasądzoną w pkt. III zaskarżonego wyroku do kwoty 660 zł.

W pozostałej części apelacja pozwanego podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c, co znalazło wyraz w pkt. II sentencji wyroku. Apelację powódki oddalono natomiast w całości.

W pkt III wyroku, na podstawie art. 102 k.p.c Sąd odstąpił od obciążenia powódki kosztami procesu poniesionymi przez pozwanego.

L. S. V. C. K. M.